

Finansministeren (N. Neergaard): Ved Lov af 6. Maj 1921 om Udenrigsstyrelsens Omordning er det paalagt mig inden den 1. December 1921 at fremsætte Forslag til Lov om en Revision af Tjenestemandslovens § 44. Det er i Henhold til dette Paalæg, at jeg i Dag fremsætter *Forslag til Lov om Ændring i § 44 i Lov Nr. 489 af 12. September 1919 om Statens Tjenestemænd*. Det vil erindres, hvor megen Bevægelse der sidste Foraar blev vakt her i Rigsdagen, og man kan ogsaa sige ude i Befolkningen, med Hensyn til Spørgsmaalet om Tjenestemændenes Bierhverv. Det tog sin Oprindelse af Spørgsmaalet om Tjenestemændene i Udenrigsministeriet, men det bredte sig til at omfatte samtlige Tjenestemænd. Allerede tidligere har dette Spørgsmaal flere Gange været Genstand for Rigsdagens levende Opmærksomhed, bl. a. i Samlingen 1910—11, hvor der forelaa et Kommissionsforslag om Tjenestemændenes Bierhverv, et Forslag, der dog ikke blev til Lov.

Regeringen har nu været af den Opfattelse, at et rent og skært Forbud mod, at Tjenestemændene under nogen som helst Omstændighed maatte have lønnede Bierhverv, lod sig ikke opretholde. Der er mange forskellige Tilfælde, hvor det vilde være ubilligt at nægte dem det, og Tilfælde, i hvilke det, at de har saadanne Bierhverv, ikke i mindste Maade kan være skadeligt for deres offentlige Stilling. Det Princip, der er fulgt her i Lovforslaget, er da dette, at man giver strengere Regler for Opnaelse af og Bevarelse af disse Bierhverv, idet man dog ikke ganske afskærer Muligheden derfor.

Om Forholdet i al Almindelighed maa jeg sige, at trods bitre Ord, der kan være faldet overfor Tjenestemændene under Forhandlingerne om denne Sag, maa jeg paa Regeringens Vegne udtale, at jeg føler mig ganske overbevist om, at der i det hele og store ikke er nogen Bebrejdelse at rette mod vore Tjenestemænd for, at de har ladet private Interesser paavirke Varetagelsen af deres Embede; heller ikke i de Tilfælde, hvor de har haft slige lønnede Hverv, tror jeg, man med nogen Ret kan sige, at det er sket. Jeg finder i alt Fald, at det er en Pligt overfor Tjenestemændene ikke at antage noget saadant om dem, naar man ikke er i Stand til at bevise det. Regeringens Opfattelse er, at dette Forhold har ikke virket skadeligt i den Forstand, at der paa nogen Maade kan lægges vore Tjenestemænd noget til Last med Hensyn til at lade sig paavirke af private Interesser.

Noget ganske andet er, at Forholdet alligevel kan gøre Skade, navnlig naar Tjenestemændene udøver Næringsvirksomhed og derved kommer til at drive en Konkurrence med Landets almindelige næringsdrivende, som man ikke kan undre sig over, at disse er meget misfornøjede med, fordi den kan være meget skadelig for dem. At Tjenestemænd har lønnede Stillinger i erhvervsdrivende Selskabers Bestyrelse, er ligeledes et Forhold, der ganske naturligt vækker en vis Utryghed. En Forretningsmand skal f. Eks. op og forhandle fortlørligt med denne eller hin Statsmyndighed og maa sætte en Tjenestemand ind i visse Forretningshemmeligheder og visse Forhold vedrørende hans Forretning, som han ikke vil have bragt til almindelig Kundskab, og han træffer da dér en Embedsmand, der sidder i Bestyrelsen for et med ham konkurrerende Selskab. Jeg gaar ud fra, at denne Embedsmand vil tage Forholdet fuldstændig loyalt og samvittighedsfuldt, men man kan ikke undre sig over, at der hos den paagældende Forretningsmand, der kommer op og bliver sat i den Situation, kan vækkes nogen Utryghed, og det en Utryghed, der er til Skade for Samfundet og ikke mindst til Skade for Tjenestemændene selv. Derfor vil det være heldigt at foretage nogen Forandring i dette Forhold.

I Lovforslaget er der fastslaaet den samme Grundregel, som findes i Tjenestemandslovens § 44, nemlig denne: „En Tjenestemand kan kun have Beskæftigelse udenfor Statstjenesten, for saa vidt og i det Omfang det er foreneligt med den samvittighedsfulde Udførelse af hans Pligter som Tjenestemand og med den for Stillingen nødvendige Agtelse og Tillid“. Men det nye kommer i den nye Paragrafs Stk. 2, i hvilket der fastsættes, at: „ingen Tjenestemand kan være Medlem af en Bestyrelse eller et Repræsentantskab for et Selskab af erhvervsmæssig Karakter“. Herfra undertages allerede i dette Stykke saadanne Tilfælde, hvor Tjenestemanden er Statens Repræsentant i det erhvervsdrivende Selskab eller af Regeringen er godkendt som Medlem af en Bestyrelse, som Regeringen ønsker at have Indseende med. Jeg betragter det ligeledes som givet, at heller ikke det Tilfælde, at Tjenestemænd varetager lønnede Funktioner indenfor deres egne Organisationer, naar det er Organisationer, der ikke driver Erhverv udadtil, men kun har med Tjenestemænd at gøre, kan komme ind under Forbudet i Stk. 2. Men fra dette Forbud aabnes der saa i Stk. 3 Adgang til